

IV. ЖИЗНЕНО РАВНИЩЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Индексът на реалните доходи изразява отношението на индекса на крайните доходи към общия индекс на цените. Общият индекс на цените е изчислен въз основа на индекса на цените на дребно на купените стоки и услуги, индекса на цените на предметите за потребление, получени от стопанствата на населението, и индекса на цените на безплатно потребените непронизводствени услуги.

В номиналната работна заплата на работниците и служещите се включва цялата брутна заплата за годината, начислена за отработено време, за редовен домашен отпуск, за прослужени години и други доплащания, без да са приспаднати удържките за данъци, такси и други.

В номиналната и реалната работна заплата не са включени възнагражденията на военнослужещите и на заетите лица в политическите и религиозните организации, в юридическите консултации и в частния сектор. До 1979 г. вкл. не са включвани и възнагражденията на кооператорите в ТКЗС. От 1980 г. последните са включени при изчисляване на номиналната и реалната работна заплата на работниците и служещите и съответно на номиналната работна заплата за отрасъл „Селско стопанство“.

Индексът на реалната работна заплата на работниците и служещите е изчислен като отношение на номиналната работна заплата, без задължителните и доброволните плащания, включително влиянието от изменението на цените през отчетния период, към номиналната работна заплата, без задължителните и доброволните плащания за базисния период.

При изчисляване на реалната работна заплата е използван индексът на цените на дребно, а от 1977 г. и на услугите.

В табл. 5 са включени данни за работниците и служещите, заети във всички предприятия, организации и дейности от отраслите на народното стопанство.

Таблиците за средната годишна заплата, публикувани във всички останали раздели, съдържат данни само за предприятията, обособени на самостоятелен баланс.

Средната работна заплата на персонала от автомобилния транспорт е изчислена включително с изплатените суми на шофьорите за икономия на гориво, гуми, ремонт, а за водния транспорт — включително стойността на безплатната храна на персонала от плавателния състав на водния транспорт.

Обществените фондове за потребление са част от националния доход, която в резултат на неговото разпределение и преразпределение населението получава във форма на пари и услуги за удовлетворяване на лични и колективни потребности.

Обществените фондове по направление обхващат разходите на предприятията, учрежденията и организациите по отделни видове услуги, оказани на населението безплатно, и заплатените услуги в частта им, незаплатена от населението. В „Други“ са включени режимните разходи, еднократните парични награди,

непокрытите от наема разходи за издръжка на държавния жилищен фонд и разходите на предприятия и организациите за социално-културни мероприятия (без тези за помощи и детски учреждения).

От 1980 г. в обема на обществените фондове за потребление са включени и осигурителни вноски на заетите в учрежденията и организациите на издръжка на държавния бюджет, оказващи безплатни и частично платени услуги на населението.

Индексите на обществените фондове за потребление до 1980 г. вкл. са изчислени от абсолютни данни по съпоставими цени 1960 година. От 1981 г. са верижно обвързани с индекси, изчислени по цени на предшестващата година, при което е осигурена и съпоставимост на обхвата.

Земеделските пенсии включват пенсиите на кооперираните селяни (вкл. на преминали в ДЗС и АПК) и на некооперираните селяни, отпуснати по Закона за пенсиониране на земеделските стопани — кооператори.

Средният годишен размер на една пенсия е изчислен като частно между изплатените суми за пенсии и средногодишния брой на пенсиите.

При изучаване на домакинските бюджети се прилага целогодишно наблюдение на единиците (случайно избрани домакинства). За 1989 г. данните са резултат от текущо (ежемесечно) репрезентативно наблюдение на 2508 домакинства на работници, интелигенция и служещи, селскостопански труженици и други.

Извадката е образувана по такъв начин, че в нея са представени пропорционално домакинствата от всички обществени групи.

Отнасянето на домакинствата към определена обществена група е направено въз основа на обществената принадлежност на главата на домакинството.

Общият доход на домакинствата включва всички парични и натурални доходи, независимо от източниците на постъпление.

В паричните доходи са включени всички парични постъпления от работна заплата, еднократни парични награди от предприятия, учреждения и организации, безплатни хранителни продукти, безплатни комунални и други услуги, доплащане за ползване на детски учреждения, почивни лагери, домове и санаториуми, парични постъпления от обществено осигуряване и застраховки, пенсии, семейни добавки, помощи по болест, раждания и др., стипендии, парични постъпления от продажба на селскостопански продукти, животни и имущество, за работа при частни лица, за извършване на услуги на частни лица, предприятия и организации, получени безвъзмездно пари от роднини и близки.

Натуралният доход обхваща стойността от личното потребление на хранителни и нехранителни продукти, получени от личното стопанство, селскостопански организации, близки и роднини както и от стойността на прираста на селскостопанските продукти и животни